

Kirkkoherra Aleksanteri Gaurilowin puhe Ylienkehi Mikaelin kirkon vihkiäisjuhlassa Mikkelissä 8.6.1958.

Vihkiäisjuhlan juhlaliturgian toimittivat KS Piispa Paavali sekä kirkkoherrat Aleksanteri Gaurilow, Olavi Petsalo, Vilho Hokkinen, Leo Merras ja Aleksanteri Olanto.

KS Piispa Paavali, kunnioitettu Herra Maaherra, arvoisat kutsuvieraat: opetusministeriön, rakennushallituksen, kirkollishallituksen, jälleenrakennuslautakunnan, Mikkelin kaupungin ja seurakuntien arvoisat edustajat, hyvät virkaveljet ja rakkaat seurakuntalaiset, arvoisa yleisö.

Mikkelin ortodoksisen seurakunnan puolesta minulla on ilo ja suuri kunnia lausua Teidät tervetulleiksi uuden, kalliolle rakennetun kirkkomme vihkiäisjuhlaan.

Elinpäivämme täällä maan päällä koostuvat työnteosta, arkisesta aherruksesta, mutta myöskin onnellisista, muistorikkaista juhlahetkestä, jotka unohtumattomina ja siunauksellisina säilyvät aina mielessämme. Tällaisena siunausrikkaana muistona, Jumalan minulle suomana onnena, olen säilyttänyt mielissäni tämän uuden kirkkomme, seurakuntamme pyhän temppelin, peruskiven laskemisjuhlan, jonka sain toimittaa 20. päivänä lokakuuta vuonna 1956.

Kirkkoja rakennetaan harvoin, keskimäärin kerran vuosisadassa, jos niinkään usein. Vain harvoilla seurakunnan paimenilla on ollut onni ja ilo saada seurata uuden pyhän temppelin rakentamista ja valmistumista. Jumalan armo on suotu myös niille seurakuntalaisille, jotka ovat myötäeläneet oman kirkkonsa rakentamisen Herran pyhäksi temppeliksi. Kirkon vihkimisjuhlan jumalanpalveluksen virrelmästikiirassa kuulemme seuraavat sanat: "Valtias Kristus, tule korkeudesta kuolemattomalla voimallasi tähän temppeliin ja säilytä se horjumattomana aikojen loppuun saakka".

Moni meistä on elämänsä varrella seisonut jossain vanhassa tunnelmallisessa kirkossa ja ajatellut: "Jospa nuo vanhat kirkkoseinät, holvit ja kattokaaret osaisivat kertoa, miten monista rukouksellisista huokauksista, surun ja ilon kyyneleistä ja ihmisten hiljentymisistä Kaikkivaltiaan edessä ne

kertoisivatkaan”. Ihminen, seurakuntalainen tarvitsee hengellisen elämän tueksi aina oman kirkon, sillä niin kuin suitsutus savu temppelissä kohoaa kohti korkeuksia, samoin ihmisen mieli Herran huoneessa herkistyy rukouksin kohoamaan Jumalan hengen korkeuksiin.

Jokainen kirkko kutsuu jokaista kristittyä korkeampaan maailmaan, sinne, missä on ihmisen sielun synnyinmaa. Pysähdy, saavu ja hiljene, kuuluu kirkon kutsu jokaiselle ihmiselle niin vanhalle kuin nuorelle vaeltajalle. Kaukaa näkyvä kirkon risti on meille kristillisyyden voitonmerkki.

Jokainen kirkko on myöskin vanhurskauden oppilaitos ja Jumalan perustama hengellinen parantola. Se on Herran esikartano, joka tuo taivaan maan päälle pyhän ehtoollisen sakramentin toimituspaikkana. Kirkon vihkimisjumalanpalveluksessa kanonin rukouksessa sanomme: “Tänään Sinun korkean kunniasi tulo on tehnyt maan päälle Sinulle rakennetun temppelin taivaaksi”. Hurskas matkamies kuvaa ikäväänsä Herran esikartanoihin psalmissa 84 seuraavin sanoin: “Kuinka ihanat ovat Sinun asuinsijasi, Herra Sebaot. Minun sieluni ikävöittää ja halajaa Herran esikartanoihin, minun sydämeni ja ruumiini pyrkii riemuiten elävää Jumalaa kohti. Autuaat ne, jotka Sinun huoneessasi asuvat. He kiittävät Sinua alati... Sillä yksi päivä Sinun esikartanoissasi on parempi kuin tuhat muualla.”

Mutta niin kuin aineellinen maailma on aikojen alusta saakka taistellut hengen maailmaa, taivasta vastaan, samoin myös kirkkojen rakentajilla on ollut aineelliset ja taloudelliset vastauksensa, jotka ovat saattaneet ilmetä myös kirjallisina verukkeina ja erilaisina suusanallisina syinä

Monipuolisesti ja tarkkaan harkiten on tätäkin seurakuntamme uutta Herran temppeliä rakennettu. Epävakaisen aikamme maalliset myrskyt on huomioitu tätä Jumalan majakkaa suunniteltaessa ja rakennettaessa. Jollei uusi temppelimme tulevaisuudessa tulisi säilymään itsenäisen seurakunnan kirkkona, niin naapuriseurakunnan kappelikirkkonakin se olisi virkataloineen monipuoliseksi hyödyksi ortodoksisuudelle. Myös nuorityön keskuksena tai ortodoksisen kansanopiston keskuspaikkana se voisi suorittaa taivaan työtä maan päällä ja palvella Kaikkivaltiasta.

Käkisalmen ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran viraston siirryttyä Mikkeliin vuonna 1940, sijoittui seurakunnan hoitokuntakin tänne. Tämän

uuden Mikkelin kirkkomme perustamisen esitaistelijoina ovat toimineet Käkisalmen hoitokuntaan kuuluvat seuraavat jäsenet: rakennusmestari Sinkko Mikkelistä, insinööri Hmelevskij Lappeenrannasta käsin, liikemies Kostilainen Helsingistä ja Käkisalmen ortodoksisen seurakunnan entisenä kirkkoherrana allekirjoittanut, jonka asuinpaikka on ollut sodan jälkeen jatkuvasti Mikkelissä.

Haluan tässä tilaisuudessa lausua erityisen kiitoksen Mikkelin läänin rakennusmestarille Sauli Sinkolle, Käkisalmen entiselle seurakuntalaiselleni Räsälästä ja entiselle omalle kristinoppikoululaiselleni, joka tarmokkaana asiantuntijana viisaalla maltillisuudellaan on suorittanut suuren työn kirkkomme perustamisen hyväksi.

Asetus uusien seurakuntien perustamisesta annettiin vuonna 1949, mutta vielä saman vuoden heinäkuun aikana käytiin ankaraa paperisotaa Mikkelin seurakuntamme perustamisesta. Savo-Karjalan maakunta-arkistossa säilytetään tätä runsasta ja mielenkiintoista materiaalia.

Ratkaisevasti asiaan vaikutti se, että Mikkelin muutti vuonna 1949 Helsingin Uspenskin katedraalin isännöitsijä, entinen Käkisalmen seurakuntalainen, tehtailija Leonid Paulow. Hänen esittämään mielipiteensä Mikkelin seurakunnan perustamisen puolesta ei vastustajillakaan ollut enää mitään sanomista ja niin Mikkelin ortodoksinen seurakunta syntyi samoihin aikoihin kuin syntyivät Lahden, Jyväskylän, Varkauden ja Iisalmen seurakunnat.

Viime vuonna, vuonna 1957, helmikuun 22. päivänä nostettiin yli 20-metriseen kellotapuliimme kristillisyyden tunnusmerkiksi ja ikään kuin tienviitaksi korkeampaan maailmaan ortodoksinen kullattu risti. Tämä oli myös merkki siitä, että seurakuntamme kirkottomuus oli loppunut ja että olimme saaneet siirtyä maan päälle Mikkelin lyseon entisestä pommisuojusta, joka kirkoksemme sisustettuna oli palvellut seurakuntaamme vuodesta 1949 alkaen. Säännölliset jumalanpalvelukset tässä uudessa tänään vihityssä kirkossamme aloitettiin viime syksynä, vuonna 1957, syyskuun 1. päivänä.

Kaikella on johdatuksensa ja sallimuksensa. Ihminen päättää, mutta Jumala säätää. Jumala on kuullut nöyrät huokauksemme ja säätänyt, että Mikkelissä, pyhän ylienkehi Mikaelin nimeä kantavassa kaupungissa tullaan julistamaan

Jumalan sanaa, palvelemaan Kaikkivaltiasta, pyhälle ylienkelel Mikaelille omistetussa temppelissä.

Mikkelin ortodoksisen seurakunnan alue on laaja käsittäen Mikkelin kaupungin ja Pieksämäen kauppalan lisäksi 18 eri maalaiskuntaa. Pienenä esimerkkinä siitä, miten kipeästi tätä laajaa aluetta varten on kaivattu omaa ortodoksista kirkkoa ja miten kiitollisia olemme uudesta kirkostamme Jumalalle, esivallalle ja hyvälle ihmisille, kerron erään tapauksen.

Eräänä välipyhänä viime marraskuussa saapui uuteen kirkkoomme ennen jumalanpalveluksen alkua eräs seurakuntalaisemme, entinen rautulainen, jo iäkkäämpi naishenkilö. Astuessaan kirkkoon sisään hän puhkesi ääneen itkemään. Kysyessäni häneltä itkun syytä, hän vastasi: "Itken suuresta ilostani. Nyt Jumala on kuullut rukoukseni ja olen päässyt omien esi-isieni kirkkoon. Vuodatan Jumalalle ilon ja kiitollisuuden kyöneleitä. Luulin, että minun pitää kuolla näkemättä omaa kirkkoa, sillä siitä saakka, kun sotien jälkeen muutin Karjalasta, en kertaakaan ole saanut olla omassa ortodoksisessa kirkossa, vaikka Raudussa asuessani lähellä kirkkoa olin ahkera kirkossa kävijä. Uudella syrjäisellä sijoituspaikkakunnallani olen kovasti ikävöinyt omaa kirkkoa. Nyt se minulla on!"

Nämä kiitollisesta ja vilpittömästä sydämestä vuodatetut Karjalan ortodoksisen siirtolaisen kyöneleet olkoot yhtenä kiitollisuuden osoituksena jokaiselle seurakuntalaisellemme ja jokaiselle henkilölle, joka tavalla tai toisella on myötävaikuttanut tämän Ylienkelel Mikaelin kirkon perustamiseen ja rakentamiseen.

Kiitän Teitä kunnioitetut vieraamme ja arvoisa yleisö, että läsnäolollanne olette halunneet kunnioittaa ja juhlistaa kirkkomme vihkiäisjuhlaa. Toivotan Teidät kaikki vielä kerran sydämellisesti ja siunauksellisesti tervetulleiksi!

Rakkaille seurakuntalaisilleni haluaisin erikoisesti vielä kerran omistaa kirkkomme vihkiäisstilaisuudessa veisatun kiitosvirren sanat: "Tämän huoneen on Pyhä Henki uudistanut... Mene itseesi ihminen, tule vanhasta uudeksi ja vietä sielusi uudistumisen juhlaa niin kauan kuin sinulla on elinaikaa."